

ПЛАН И ПРОГРАМА ЗА СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПО ЕНДОКРИНОЛОГИЈА

Област на супспецијализација	Ендокринологија
Звање со кое се стекнува по завршување на супспецијалистичкиот испит	Супспецијалист по ендокринологија
Траење на супспецијализацијата	2 години (24 месеци)

ПРОГРАМА ЗА СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПО ЕНДОКРИНОЛОГИЈА

Супспецијалистичкиот програм по ендокринологија треба да се спроведува на Клиниката за ендокринологија за период од 24 месеци односно 4 семестри. Тој вклучува теоретски дел и практичен со што му се овозможува на супспецијализантот да стане компетентен лекар - ендокринолог.

Организација на супспецијализацијата

Три семестри од супспецијализацијата ќе бидат клиничка пракса на Клиниката за ендокринологија, а четвртиот ендокринолошка-истражувачка работа.

Програмата вклучува: теоретска настава *ex cathedra*

практични вежби

семинарска работа

клинички престој.

За секој супспецијализант ќе биде назначен ментор кој ќе ја раководи, координира и спроведува програмата за супспецијализација.

Писмени забелешки и документација за текот на супспецијализацијата ќе бидат водени од супспецијализантот, потпишани од страна на одредениот ментор, а врз база на обавената теоретска настава, практичните вежби, семинари, клинички престој или научно истражувачки проект.

Присуството на супспецијализантот на теоретската настава, практичните вежби, и семинарските дискусии ќе биде задолжително, бидејќи врз таа основа ќе се врши проценка и ќе се формира мислење за супспецијализантот.

ПРОГРАМА ЗА СУСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА ПО ЕНДОКРИНОЛОГИЈА

НАСТАВЕН ПЛАН:

ПРВА ГОДИНА НА СУПСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

ПРВ СЕМЕСТАР

1.1 ТЕОРЕТСКИ ПРЕДАВАЊА	20	часа
1.2 ПРАКТИЧНИ ВЕЖБИ	10	часа
1.3 СЕМИНАР	5	часа

ВТОР СЕМЕСТАР

1.1 ТЕОРЕТСКА НАСТАВА	20	часа
1.2 ПРАКТИЧНИ ВЕЖБИ	10	часа
1.3 СЕМИНАР	5	часа

ВТОРА ГОДИНА НА СУПСПЕЦИЈАЛИЗАЦИЈА

ТРЕТ СЕМЕСТАР

1.1 ТЕОРЕТСКА НАСТАВА	20	часа
1.2 ПРАКТИЧНИ ВЕЖБИ	10	часа
1.3 СЕМИНАР	5	часа

ЧЕТВРТИ СЕМЕСТАР

1.1 ТЕОРЕТСКА НАСТАВА	10	часа
1.2 ПРАКТИЧНИ ВЕЖБИ	10	часа
1.3 СЕМИНАР	5	часа

вкупно 130 часа

1.4 КЛИНИЧКИ ПРЕСТОЈ ИЛИ (АЛТЕРНАТИВНО)

НАУЧНО ИСТРАЖУВАЧКИ ПРОЕКТ

ефективна работа со менторот на истражувањето

Вкупен број на часови часови % од вкупниот број

1. Теоретска настава
2. Практична вежба
3. Клинички семинари
4. Клинички престоја - 2 недели

ДЕФИНИЦИИ

1. **ТЕОРЕТСКА НАСТАВА** ex catedram: предавања изведени од наставник ендокринолог која ги презентира најновите теоретски знаење од предметот на предавањето.
2. **ПРАКТИЧНИ ВЕЖБИ** - рутинска работа по краток теоретски вовед. Целта на овие вежби е супспецијализантот да се оспособи за самостојна работа во дијагностиката и терапијата од доменот на ендокринологијата.
3. **КЛИНИЧКИ СЕМИНАР** е форма на организирана дискусија по зададен проблем односно наставна единица предвидена со програмот и распоредот однапред зададен, за кој специјализантот е предходно обавестен и подготвен.
 - а. Целта на семинарот е, преку дискусија да се разјасни дијагностичка ностапка или терапија поодреден проблем.
4. **КЛИНИЧКИ ПРЕСТОЈ** - супспецијализантот треба да биде присутен на клиниката 24 часа во тек на 2 недели во форма на втор дежурен лекар.

ПРВ СЕМЕСТАР

ТЕОРЕТСКА НАСТАВА = 20 часа

1. Генерални концепти во ендокринологија: хормониска синтеза, хормони и рецептори; пореметувања на ендокриниот систем (хипофункција, хиперфункција, дефектна сензитивност на хормоните).
2. Хипоталамус и питуитарна жлезда: хипоталамични хормони, хормони од предната резенка на хипофизата, ендокринолошка евалуација на хипоталамо- хипофизна оска, заден резен на хипофизата.
3. Нормален раст и пореметување во растот.
4. Тироидна жлезда: анатомија и хистологија, и физиологија; тестови на тироидната функција; пореметувања на тироидеја.
5. Калциотропни хормони и метаболни болести на коските.

Семинар = 5 часа

За секој 1 теоретски час по 1 час дискусија по однапред зададен проблем со теоретска припрема на супспецијализантот.

Практични вежби = 10 часа

1. Ендокринолошка анамнеза и физикален преглед.
2. Водење на медицинска документација.
3. Општи лабораториски тестови и нивна примена
4. Специјални ендокринолошки тестови за: хипоталамо- хипофизна оска, х-х тироидна оска, Са и ПТХ, тестови за хипер / хипофункција на паратироидните жлезди.
5. Методи за визуализација:
на хипофиза (томографија, КТ, МРИ);
на тироидна жлезда (радионуклидни ,ултразвук, МРИ, биопсија);
на паратироидните жлезди (рентген, езофагографија, ултразвук, МРИ, КТ, скен со ^{201}Tl + ^{99}Tc , тироидна ангиографија, селективна венска катетеризација).
6. Цитолошка, хистолошка, имунохистохемика дијагностика.

ВТОР СЕМЕСТАР

ТЕОРЕТСКА НАСТАВА = 20 часа

1. Гликокортикоиди и адренални хормони: биолошки ефекти, пореметувања сврзани со адренална хипо и хиперфункција.
2. Ендокрини причини за хипертензија: примарен и секундарен минералокортикоиден ексцес; ренин и хипертензија, синдром на гликокортикоиден ексцес и хипертензија.
3. Адренална медула: хормони од адренална медула, пореметувања на адреналната медуларна функција (хипо / хиперфункција), фсохромоцитом, фамилијарни синдроми и тумори.
4. Машки репродуктивен систем.
5. Женски репродуктивен систем
6. Пореметувања во сексуалната определеност (детерминација) и полова диференцијација.
7. Пубертет: одложен пубертет и одсатен пубертет, предвремен пубертет.
8. Ендокринологија во бременост.
9. Пептидни регулатори на гастроинтестинален тракт.

Семинар = 10 часа

За секој 1 теоретски час, 1 час дискусија по зададен проблем.

Практични вежби = 10 часа

ТРЕТ СЕМЕСТАР

ТЕОРЕТСКА НАСТАВА = 20 часа

1. Хипогликемија и пореметувања сврзани со истата
2. Пореметувања во метаболизмот на липидите
3. Обезитас
4. Синдроми кои зафаќаат повеќе ендокрини жлезди
5. Геријатриска ендокринологија: тироидна функција и пореметувања на тироидната жлезда во старечка возраст; стареење и јагленохидратна интолеранција; дијабетес мелитус; остеопороза ; гликокортикоиди и стрес; промени во репродуктивната функција кај мажот.

Семинар = 5 часа

За секој 1 час, 1 час дискусија по зададен проблем

Практични вежби = 10 часа

ЧЕТВРТИ СЕМЕСТАР

ТЕОРЕТСКА НАСТАВА = 10 часа

1. Ендокринолошка амбуланта
 - Хормонско сигнализирање, рецептори, месенџери, гени и feed-back механизми
 - Цитогенетски анализи во ендокринологијата
 - Продукција на хормони со генетски инжењеринг
2. Престој на Клиника за детски болести
 - Конгенитална адренална хиперплазија, сите форми и пореметана адренарха.
 - Крипторхизам, нарушување во тестикуларната функција
 - Пубертет (одложен, отсутен и предвремен)
 - Diabetes insipidus во детска возраст
 - Полово созревање кај девојчиња, адолесцентни нарушувања, PCO Sy.
 - Хипогликемии во детска возраст, механизми, класификација. Неонатални хиперинсулинемии.

3. Престој на гинеколошка ендокринологија
 - Диференцијација на половиот и сексуалниот развој
 - Хормонска контрола на оваријалната активност
 - Ендокринологија во бременоста, раѓањето и лактација
 - Менопауза
 - Аменореа
 - ПЦО - синдром
 - Хормонска и хормонско-заместителна терапија во гинекологијата
4. Клинички престој (додежурства со лекар специјалист)

Времетраење на турнуси

1. Ендокринолошка амбуланта	4 месеци
2. Престој на Клиника за детски болести	1 месец
3. Престој на гинеколошка ендокринологија	1 месец
4. Клинички престој (додежурства со лекар специјалист)	15 дена
5. Патофизиологија	15 дена
6. Институт за рентгенологија	15 дена
7. Институт за патологија	15 дена
8. Ендокринолошка лабораторија	15 дена

?????????????

Додаток

Испит на супспецијализацијата

Процената на супспецијализантот ќе биде извршена од соодветна комисија составена од наставници од клиниката и ќе се базира на 3 основи:

- усмен испит
- прегледување на пишаната документација за супспецијализацијата потпишана од предавачите на поедините делови и потписот од директорот што воедно е и одобрение за пристап кон завршниот испит.
- положени тестови предвидени за секој семестар (вкупно 4).

По завршниот испит се доделува Уверение за супспецијализација по Ендокринологија, кандидатот се стекнува со звање **Супспецијалист по ендокринологија.**